

Podróżuj zdrowo

Prawdziwa podróż odkrywczą nie polega na szukaniu nowych lądów, lecz na nowym spojrzeniu.

Marcel Proust

W ostatnich latach, w Polsce, obserwuje się stały wzrost ruchu turystycznego oraz wyjazdów służbowych do krajów strefy międzyzwrotnikowej. Według danych Światowej Organizacji Turystyki, rocznie ponad 150 mln podróżujących odwiedza kraje rozwijające się, w tym 52 mln Azję Południową i Oceanię, 31 mln Afrykę i ok. 37 mln Amerykę Łacińską. Ministerstwo Sportu i Turystyki, Departament Turystyki podało, że w pierwszych ośmiu miesiącach 2009 roku granice Polski przekroczyło ponad 26,5 mln polskich obywateli.

Szacuje się, że duży odsetek osób nie ma podstawowych wiadomości o zagrożeniach zdrowotnych, występujących w tropiku.

W Konferencji Naukowo-Szkoleniowej „Podróżuj zdrowo”, która odbyła się 27 kwietnia br., wzięło udział 250 osób: pielęgniarek, lekarzy i stu-

dentów. Organizatorami byli: Zakład Zintegrowanej Opieki Medycznej UMB, Klinika Chorób Zakaźnych i Hepatologii UMB, Koło Naukowe Tropik oraz Koło Naukowe Wolontariuszy Medycznych, działających przy Zakładzie Zintegrowanej Opieki Medycznej UMB.

Termin konferencji nie był przypadkowy, wiązał się z obchodzonym 25 kwietnia (od 2008 roku) Światowym Dniem Malariai.

Malaria jest obecnie jedną z trzech najgroźniejszych (obok AIDS i gruźlicy) chorób zakaźnych na świecie. Każdego dnia zabija 3.000 dzieci, co daje liczbę miliona rocznie. W Polsce rejestruje się każdego roku do 50 przypadków malariai importowanej. Wśród nich są ciężkie postaci kliniczne. Wielu Polaków jest leczonych poza granicami kraju, w trakcie przebywania na terenach malarycznych, co zaniża nasze statystyki.

Rozprzestrzenianie się malariai jest wynikiem różnorodnych czynników, takich jak: zmiany klimatyczne, duża mobilność ludzi, międzynarodowy transport, ubóstwo. Chorobie można zapobiec poprzez profilaktykę: poprawę warunków życia, wczesne leczenie oraz stosowanie moskitier. Polscy turyści nie zdają jednak sobie sprawy, jak ważne jest stosowanie profilaktyki podczas podróży na tereny występowania malariai, gdzie ukąszenie komara może oznaczać wyrok śmierci. Ich wiedza na temat ryzyka zakażenia zazwyczaj jest szczątkowa.

Wykład prof. Danuty Prokopowicz z Kliniki Chorób Zakaźnych i Hepatologii UMB „Ryzyko podróży”, poświęcony był właśnie czynnikom zagrażającym zdrowiu człowieka podczas podróży. Profesor podkreślała, że poznawanie nowych miejsc, ludzi i ich zwyczajów jest fascynujące, o tyle, o ile odpowiednio przygotowujemy

Prof. Elżbieta Maciorkowska omówiła problemy, jakie stwarza podróż z dzieckiem.

Prof. Romuald Olszański mówił o chorobach skóry, którymi możemy się zarazić w tropiku.

Studenci UMB, uczestniczący w konferencji.

się do podróży i pobytu w innej strefie klimatycznej.

Profesor Elżbieta Maciorkowska z Zakładu Medycyny Wieku Rozwojowego i Pielęgniarstwa Pediatricznego UMB natomiast przybliżyła problemy, jakie stwarza podróż z dzieckiem. Podkreśliła, że trudno dać rodzicom uniwersalną receptę, ponieważ wiele zależy od wieku dziecka i jego indywidualnych potrzeb.

Profesor Romuald Olszański z Zakładu Medycyny Morskiej i Tropikalnej, Wojskowego Instytutu Medycznego w Gdyni, omówił choroby skóry, którymi możemy się zarazić w tropiku. Profesor podkreślił, że najważniejszymi czynnikami ryzyka, sprzyjającymi zachorowaniom na tropikalne dermatozy, są: ukłucia owadów przenoszących formy inwazyjne pasożytów, niestosowanie odpowiedniej odzieży ochronnej (np. koszul z długimi rękawami i spodni z nogawkami po zachodzie słońca), suszenie ubrań bawełnianych na wolnym powietrzu, picie nieprzegotowanej i niefiltrowanej wody, a także chodzenie w tropiku boso lub tylko w sandałach.

Docent Tadeusz Łapiński z Kliniki Chorób Zakaźnych i Hepatologii UMB w swoim wykładzie poruszył problemy związane z epidemiologią, kliniką, terapią i profilaktyką malarii.

Doktor Katarzyna Van Damme-Ostapowicz zaprezentowała wyniki badań własnych „Ocena poziomu

wiedzy pielęgniarek i studentów pielęgniarstwa z zakresu chorób zakaźnych i medycyny tropikalnej”, z których wynika, że wiedza pielęgniarek i studentów pielęgniarstwa na temat chorób zakaźnych i tropikalnych jest niewystarczająca. Jednocześnie badania wykazują, że pielęgniarki i studenci pielęgniarstwa są zainteresowani poszerzeniem wiedzy w zakresie chorób zakaźnych i medycyny tropikalnej.

Wiele cennych wiadomości dostarczyły uczestnikom konferencji wystąpienia studentów. Karolina Szpakowska-Żurawska ze Studenckiego Koła Naukowego Tropik podzieliła się własnymi doświadczeniami z podróży do tropików. Zaprezentowała także film, opowiadający o hospicjum w Chilandze, w Zambii.

Anna Kraszyńska, studentka Wydziału Lekarskiego, także członek Studenckiego Koła Naukowego Tropik, w referacie pt. „Światowy Dzień Malaria – historia i zadania”, przedstawiła historię oraz cele i zadania Światowego Dnia Malaria. Podkreśliła, że ustanowienie tego dnia przyczyni się na pewno do poszerzenia wiedzy na temat malarii i wzrostu świadomości społecznej, dotyczącej ewentualnych zagrożeń zdrowotnych.

Członkowie Studenckiego Koła Naukowego Wolontariuszy Medycznych: Izabela Młynarczyk, Marcin Hładuński i Piotr Szymańczyk w referacie „Wolontariat Europejski – EVS”

scharakteryzowali cele i założenia projektu opracowanego dla pełnoletnich młodych ludzi przez organizacje i instytucje z krajów uczestniczących w programie. Pozwala on polskim wolontariuszom wyjeżdżać do krajów europejskich, a wolontariuszom z Europy przyjechać do organizacji polskich, by przez kilka miesięcy pracować społecznie w różnych organizacjach i instytucjach.

Bardzo interesujące były referaty członków Studenckiego Koła Naukowego Wolontariuszy Medycznych: „Lekarze bez granic”, zaprezentowany przez Annę Wiśniewską, Ewelinę Chilińską i Michała Laskowskiego, oraz „Pomoc humanitarna Polski krajom dotkniętym katastrofą”, przedstawiony przez Malwinę Rynec, Natalię Górską i Monikę Wybraniak.

Sponsorami konferencji byli: firma Ecolab, firma *GlaxoSmithKline* oraz Bank Pekao S. A. Dzięki uprzejmości Fundacji Redemptoris Missio z Poznania, obejrzelśmy unikatowy film na temat malarii, a także otrzymaliśmy wiele materiałów związanych z tą chorobą i akcją „Stop Malaria Now”.

Katarzyna Van Damme-Ostapowicz
Dr n. med., Zakład Zintegrowanej Opieki Medycznej.

Emilia Rozwadowska
Mgr, Zakład Zintegrowanej Opieki Medycznej.

Elżbieta Krajewska-Kułek
Prof. dr hab. med., kierownik Zakładu Zintegrowanej Opieki Medycznej.